

Samenvatting Participatieavond ‘Geef woningzoekende een Stem’

20 november 2025

1. Intro: waarom zitten we hier?

De (stem van) de woningzoekende is vaak nog niet zichtbaar en hoorbaar in participatieprocessen bij nieuwe woningbouwprojecten. Terwijl juist zij de groep zijn die gebaat is bij de bouw van nieuwe woningen. Sommige kunnen zich niet makkelijk laten horen (bijvoorbeeld omdat ze dakloos zijn) en sommige weten misschien niet dat ze hun stem mogen laten horen (omdat ze niet bekend zijn met nieuwbouwprojecten).

Inwoners uit de wijk, of tegenstanders van de bouwplannen, verenigen zich vaak echter wel. Ze zijn goed op de hoogte van de ontwikkelingen in de wijk en kunnen zich ook snel en gemakkelijk organiseren. Hierdoor is vaak de inbreng in participatie (te) eenzijdig. Maar op basis van deze participatie worden wel keuzes en aanpassingen gedaan.

Om een betere belangenafweging te kunnen maken voor zowel (toekomstig en bestaande) bewoners als uiteindelijk de gemeenteraad is het belangrijk dat woningzoekenden beter aan tafel komen. Dit is dan ook het doel van het initiatiefvoorstel, waarbij we verkennen op welke manier, en in welke fasen, we hier als gemeente het meeste invloed op kunnen uitoefenen. We leggen deze avond alvast een paar gedachtegangen graag voor en halen feedback op.

2. ‘Samen dromen’

We staan samen stil bij de vraag ‘wat is jouw droom’ voor Utrecht als je dit hoort? Wat zou je willen dat de impact wordt van dit initiatiefvoorstel?

“Ik ben blij als alle belangen in beeld zijn” (en als ik zelf binnen een jaar eindelijk een woning zou hebben 😊)

“Mijn droom is dat we al vroeg kunnen beginnen met bouwen aan een buurtgevoel door woningzoekenden en huidige bewoners bij elkaar te brengen”

“De ongehoorde stem beter gehoord laten zijn”.

“Dat ook de stem van mensen in kwetsbare situaties gehoord wordt”

“Mensen die niet de weg weten/toegang hebben tot de gebaande wegen een stem kunnen geven in de oplossing”.

“Niet meer in debatten het gevoel hebben dat alleen bepaalde partijen voor de brede groep woningzoekenden opkomen, het moet meer in balans”.

“Een eigen plek om te wonen binnen de gemeente Utrecht”

“Het zo organiseren dat de stem van woningzoekende zo effectief mogelijk wordt vertegenwoordigd!”

3. Feedback Carroussel

We delen alvast wat eerste denkrichtingen voor het initiatiefvoorstel om daar feedback op te vragen. We gaan in drie groepen uiteen en vullen aan.

1. Woonraad en/of Woonpanel:

- Wees kritisch op representatie. Wie zit er in, wie niet?
- Denk goed na over: hoe vertegenwoordig je ook kwetsbare groepen? Je wilt niet alleen 'harde schreeuwers'. Zorg dat er ook voor andere groepen iets 'in it' is voor hen. Bijvoorbeeld een kleine beloning/bedankje of meer kansen op iets.
- Hoe voorkom je dat het gaat uitsterven? Zorg dat het makkelijk kan rouleren en 'lean' is (bijv. dit is wel makkelijker bij een panel, dan bij een woonraad).
- De vorm van een burgerberaad is misschien te intensief maar wel te overwegen?
- Denk na: wil je alleen woningzoekende, of ook bewoners? Goed voor de balans?
- Tip: maak van verschillende platforms uit de stad 1 panel of platform, werk aan een leuk bedankje en denk na over hoe je drempels weghaalt voor mensen die het nu een drempel ervaren.
- Overall: werk aan een duidelijke 'whats in it for me'

2. Dag van de woningzoekende en een jaarlijkse peiling/onderzoek

Vanuit de groep komt dat het een goed idee is om een 'Dag van de woningzoekende' te organiseren en daar een jaarlijkse peiling aan te koppelen. Je hebt dan elk jaar een moment om aandacht te vragen voor het thema en om de huidige stand van zaken bekend te maken. Op de dag zelf kan gedacht worden aan het organiseren van een event/informatiemarkt op een centrale, toegankelijke plek in de stad. Denk bijvoorbeeld aan de bibliotheek en de Neude. Op het event wordt info en ondersteuning aangeboden aan woningzoekende: infostands van alle woningbouwprojecten in de stad, woningcorporaties, makelaars, financieel- en hypotheekadviseurs, mogelijke subsidies en toeslagen, energie besparen, huren of kopen, wijk-informatie, etc.

Suggesties en ideeën:

- Kun je aansluiten bij een bestaande 'woon' beurs?
- Werk samen met maatschappelijke en commerciële partners in de stad die bij het thema wonen betrokken zijn.
- Organiseer aansluitende op de Utrechtse Dag van de woningzoekende een debat in de raad.
- Zorg ervoor dat meedoen zo laagdrempelig mogelijk is. Wellicht ook een infomarkt per wijk?
- Zorg dat het niet (alleen) digitaal is. Je kunt gericht vragen stellen en direct antwoord krijgen. Mogelijk ook met een 'open huis' waar mensen elkaar kunnen vinden. Voor een 'open huis' heb je een huis nodig. Dat hebben woningzoekenden niet. We geven ze ruimte om ook eens een 'open huis' te organiseren. Zorg voor verbinding tussen bewoners/bezoekers/woningzoekenden.

- Is het mogelijk om op deze dag ook mensen met een woning te verbinden met woningzoekenden: kennismaken en met elkaar in gesprek gaan.

3. Gemeente en ontwikkelaars verplicht bij ieder woonproject woningzoekenden uit laten nodigen

- Zorg dat moet uitnodigen wordt, moet opzoeken. Uitnodigen is te vrijblijvend!
- Zorg voor hybride vormen waarin mensen online en fysiek kunnen aansluiten. Mogelijk ook met focusgroepen?
- Kijk uit dat woningzoekenden niet een soort 'klapvee' worden voor nieuwbouwprojecten. Ze moeten ook kritisch kunnen zijn/blijven.
- Kijk uit dat dit niet vertragend wordt in processen
- Kun je hiervoor niet een toolbox maken/meerdere instrumenten geven aan mensen die dit moeten doen (bijv. Projectleiders of ontwikkelaars)
- Hiervoor moet de gemeente meer de wijk in.
- Gebruik peilingen om gemeentelijk beleid te ontwikkelen en zorg dat er vaak de woonbehoefte wordt onderzocht. (kun je ook nog een ambitie uitspreken op woonbehoefte ?)
- Gebruik de prestatie afspraken om hier ook af spraken over te maken en zet hier een raad van woningzoekenden aan tafel?

4. Wat zijn we vergeten?

- Hou rekening met de lange termijn: tijden van krapte kunnen ooit overschot worden. Is dit dan ook nog hetzelfde probleem?
- Rol van Utrechtse makelaars (data): kun je die nog betrekken?
- Mensen stimuleren om woningen te splitsen voor woningzoekenden? Als gemeente meer in bemiddelen?
- Focus je ook op groepen die hier 'last' van hebben -> betrek bijv. ouders van thuiswonenden kinderen
- Denk ook aan de groep minder digitaal vaardig/moeite met taal.
- Is het niet een idee om bij bijeenkomsten van de raad een 'stoel van de woningzoekende' te zetten?
- Kun je ouderen extra stimuleren om door te verhuizen als je ze in contact brengt met woningzoekende die mogelijk in hun huis zouden kunnen komen? (bijv. En dan de verhuispromotie promoten)

5. Proces hierna

- Feedback en enquête uitkomsten meenemen en verwerken (november en december)
- Losse gesprekken met organisaties in de stad/woningzoekenden (Heb je nog tips: geef het vooral door!)
- December: schrijven van concept voorstel
- In voorjaar 2025 richting de raad!